

I. Krasko notează: „București 1896”. Judecînd după acest indiciu, se poate presupune că I. Krasko a vizitat și Bucureștiul, dar nicăieri nu se păstrează o altă mărturie care să confirme această presupunere și să explice mai precis cînd și cum s-a făcut vizita. Și-a făcut serviciul militar în anul 1897—1898, în toamna anului 1898 a făcut o călătorie în Rusia, apoi, mai bine de un an de zile, l-a ajutat pe Kováč, ruda sa, să construiască o fabrică. Este tocmai perioada cînd a lucrat la traducerile din Eminescu. În anii 1900—1905 a studiat chimia la Praga după care a fost inginer la o fabrică de zahăr din Boemia.

Krasko și Eminescu

Arătam mai sus că ambianța românească de la Sibiu și Brașov a făcut să vibreze în inima tînărului Jan Botto sentimente de iubire față de propriul său popor împilat. În 1920, salutînd deschiderea primului teatru profesionist al slovacilor, I. Krasko scria: „Moartea endemică prin inanție culturală a distrus pe slovaci de veacuri. Cei mai fericiți dintre noi și-au astîmpărat foamea de cultură la popoare străine, cei mai sărmani au pierit sau au dus o viață mizeră. Unii, înzestrați, dar cu puțin caracter, bătuți de vicisitudinile vieții, s-au pus în slujba străinilor. Ne stingeam. Eu am fost printre cei fericiți”¹.

Krasko a făcut în mai multe rînduri aprecieri cu privire la însemnătatea pe care a avut-o pentru el cultura românească și în special Eminescu. În expunerea radiodifuzată din 1956, I. Krasko, dînd unele lămuriri în legătură cu geneza poeziei *Hviezdoslavovi* (*Către Hviezdoslav*), spunea: „Poezia *Către Hviezdoslav* am scris-o în vara anului 1896, cînd m-am întors acasă după examenul de maturitate la liceul românesc din Brașov, fiind entuziasmat de marea poezie a lui Hviezdoslav de care începeam să fiu mîndru că egalează în grandoare poezia românească pe care am cunoscut-o în timpul studiilor mele de la Brașov”². În arhivele poetului se mai păstrează încă două mărturii semnificative ale simpatiei sale față de M. Eminescu. În aprilie 1945, a fost vizitat de un ziarist român căruia i-a declarat: „Despre literatura română modernă știu foarte puțin. Poetul meu preferat este Eminescu pe care îl socotesc unul dintre cei mai de seamă poeți lirici ai lumii”³. Într-o scrisoare din 22.IV.1956, adresată Institutului român pentru relațiile cu străinătatea, poetul scria: „M-a interesat întotdeauna mișcarea literară la dv. și mă bucur sincer că-mi voi înprospăta acum impresiile prin urmărirea 'Gazetei literare'. Mă bucur sincer și mi-ați face o mare plăcere dacă ați binevoi a-mi trimite material în

¹ *Ivan Krasko, Dielo*, Bratislava, 1954, p. 141.

² Citat după textul dactilografiat al conferinței aflat în arhiva poetului.

³ După plecarea ziaristului I. Krasko și-a notat conținutul discuției. La început dă următoarele lămuriri: „În ziua de 19. IV.1945, pe la orele 18,30 m-a vizitat dr. Pop, fost atașat cultural al legației române la Bratislava, care mi-a mai făcut o vizită și la Bratislava împreună cu redactorul Hušek (atunci mi-a adus o minunată ediție a poeziilor lui M. Eminescu). De data aceasta a venit însoțit de un ziarist, colaborator al ziarului democrat *Gazeta* (sau *Jurnalul*) de dimineață din București. Spuneau că au venit la mine ca la un om care a învățat în România și ca la un poet cunosător al literaturii române să le spun ceva pentru acest ziar care înseamnă și materiale despre probleme de cultură. Dr. Pop era considerat la Bratislava un democrat de esență pură”. Numele ziaristului nu și l-a notat, iar interviul n-a apărut în *Gazeta de dimineață*.